

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **Mgr. M. Š.**, proti žalované: **Generální inspekce bezpečnostních sborů**, se sídlem Skokanská 2311/3, 169 00 Praha 6 - Břevnov, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 1. 2016, č. j. GI-IF-19-24/2015, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 5. 2016, č. j. 3 A 46/2016 - 33,

takto:

I. V řízení **se pokračuje.**

II. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 5. 2016, č. j. 3 A 46/2016 - 33, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Usnesením Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 17. 5. 2016, č. j. 3 A 46/2016 – 33 (dále jen „napadené rozhodnutí“), byla odmítnuta žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 1. 2016, č. j. GI-IF-19-24/2015, o částečném odmítnutí žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Žalobce podal blanketní žalobu, spolu s žádostí o osvobození od soudního poplatku, den před uplynutím lhůty pro podání žaloby, proto soud dospěl k závěru, že výzva dle § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), by již nemohla zajistit doplnění žalobních bodů v zákonem stanovené lhůtě a žalobu odmítl z důvodu neodstranitelného nedostatku podmínek řízení podle § 46 odst. 1) písm. a). s. ř. s. Městský soud dále uvedl, že žádostí o osvobození od soudních poplatků se nezabýval, neboť žalobu odmítl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl v záhlaví označené usnesení městského soudu kasační stížností, kterou opírá o důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., a navrhuje zdejšímu soudu, aby napadené usnesení zrušil.

[3] Stěžovatel nesouhlasí s postupem městského soudu, neboť zároveň s podáním žaloby požádal o osvobození od soudního poplatku, přičemž z ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. (ve znění účinném od 15. 8. 2017 odst. 9) plyne, že po dobu od podání žádosti o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení. Lhůta pro podání žaloby proto žalobci neběžela ode dne 17. 3. 2016 a žalobce měl dostatečný prostor (i bez výzvy soudu) žalobu doplnit. Městský soud žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků ignoroval a vůbec o ní nerozhodl.

[4] Žalovaná se k obsahu kasační stížnosti nikterak nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost je důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti přerušil podle ustanovení § 48 odst. 3 písm. d) ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. usnesením ze dne 6. 4. 2017, č. j. 6 As 158/2016 – 34, na dobu do rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ve věci vedené pod sp. zn. 5 As 154/2016. V tomto řízení byla totiž nastolena totožná otázka, která je předmětem sporu i v nyní posuzovaném případě. Jedná se o otázku, zda se podle § 35 odst. 8 (nyní odst. 9) věty třetí s. ř. s. staví běh lhůty pro podání žaloby podáním samotné žádosti o osvobození od soudních poplatků (bez návrhu na ustanovení zástupce). Vzhledem k tomu, že rozšířený senát rozhodl ve shora uvedené věci rozsudkem ze dne 29. 8. 2017, č. j. 5 As 154/2016 - 62, odpadl důvod, pro který bylo řízení přerušeno. Proto soud rozhodl podle § 48 odst. 5 s. ř. s., že v řízení se pokračuje.

[8] V citovaném rozsudku se rozšířený senát zabýval totožným postupem městského soudu za stejných podmínek, jako v nyní souzeném případě. Za situace, kdy stěžovatel spolu s včasnou žalobou požádal o osvobození od soudních poplatků, shledal postup městského soudu nezákonným a zrušil usnesení o odmítnutí žaloby pro neodstranitelnou vadu (absence žalobních bodů). Dospěl totiž k závěru, že podle § 35 odst. 8 (resp. 9) věty třetí s. ř. s. se staví běh lhůty pro podání návrhu i v případě, že účastník požádá pouze o osvobození od soudních poplatků, a to i po podání návrhu na zahájení řízení. „*Z textu*

vykládaného ustanovení bezesporu vyplývá, že stejný účinek zákon spojuje (i) s podáním žádosti o osvobození od soudních poplatků a (ii) se žádostí o ustanovení zástupce. Navrhovatel může požádat o (i) nebo o (ii) alternativu anebo může požádat o obojí. Naplnění kterékoli z těchto hypotéz vede k aktivaci dispozice, tj. že od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená zákonem pro podání návrhu na zahájení řízení. Po nabytí právní moci rozhodnutí o návrhu běh lhůty pro podání návrhu na zahájení řízení pokračuje a lhůta skončí uběhnutím jejího zbytku (tj. zbývající části lhůty po odečtení části lhůty, která uplynula před podáním žádosti).“

[9] Stěžovatel podal dne 17. 3. 2016 žalobu proti napadenému rozhodnutí žalované, které mu bylo doručeno dne 18. 1. 2016. V žalobě pouze uvedl, že navrhuje, aby soud zrušil napadené rozhodnutí jako nezákonné a uložil žalované povinnost poskytnout stěžovateli požadované informace. Dále ve stejném podání navrhl, aby jej městský soud osvobodil od soudních poplatků, a tento návrh podepřel další argumentací. Městský soud žalobu odmítl napadeným usnesením, neboť neobsahovala žalobní body a byla podána na samotném konci lhůty pro podání žaloby (den před jejím uplynutím), takže již nebyl časový prostor pro výzvu stěžovateli, aby tuto vadu žaloby odstranil. O stěžovatelově žádosti o osvobození od soudních poplatků nerozhodl a ustanovení § 35 odst. 8 (nyní 9) věty třetí s. ř. s. zcela pominul.

[10] Při respektování závěrů rozšířeného senátu vyslovených ve shora citovaném rozsudku, na nějž Nejvyšší správní soud v podrobnostech odkazuje, je třeba považovat postup městského soudu, který bez ohledu na žádost o osvobození od soudních poplatků odmítl stěžovatelovu blanketní žalobu, aniž by jej vyzval k odstranění vad podle § 37 odst. 5 s. ř. s., za nezákonný. Dne 17. 3. 2016 došlo ke stavění lhůty pro podání žaloby, přičemž poslední den této lhůty měl původně připadnout na 18. 3. 2016. Za této situace měl městský soud rozhodnout o stěžovatelově žádosti o osvobození od soudních poplatků a vyzvat jej k odstranění vad žaloby. Poté, co městský soud pravomocně rozhodne o stěžovatelově žádosti o osvobození od soudních poplatků, bude mít stěžovatel ještě den na to, aby žalobní body doplnil. Výzvě k jejich doplnění dle § 37 odst. 5 s. ř. s. proto nic nebránilo.

IV. Závěr a náklady řízení

[11] Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první, část věty před středníkem s. ř. s.); v něm je městský soud vázán právním názorem vysloveným v rozsudku Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Městský soud rozhodne o stěžovatelově žádosti o osvobození od soudních poplatků a vyzve jej k odstranění vad žaloby.

[12] Městský soud posléze v rozhodnutí o návrhu ve věci samé rozhodne také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. září 2017

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu